

Na temelju članka 1. Zakona o ovlasti Vlade Republike Hrvatske da uredbama uređuje pojedina pitanja iz djelokruga Hrvatskog sabora (Narodne novine, broj 121/17), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj __. prosinca 2017. godine donijela

UREDBU O IZMJENI I DOPUNAMA ZAKONA O TRŽIŠTU KAPITALA

Članak 1.

U Zakonu o tržištu kapitala (Narodne novine, br. 88/08, 146/08, 74/09, 54/13, 159/13, 18/15, 110/15 i 123/16) u članku 2. stavku 2. iza točke 5. dodaje se točka 6. koja glasi:

„6. Uredba (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištima financijskih instrumenata i izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 173, 12.6.2014.).“.

Članak 2.

U članku 281. stavku 1. iza točke 3. dodaje se točka 4. koja glasi:

„4. objavljivanje izvješća o trgovanju za račun investicijskih društava u skladu sa člancima 20. i 21. Uredbe (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištima financijskih instrumenata i izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (Tekst značajan za EGP) (SL L 173, 12.6.2014.) (dalje u tekstu: Uredba (EU) br. 600/2014.).“.

Članak 3.

Iza članka 292.a dodaje se naslov iznad članka i članak 292.b koji glase:

„Organizacijski zahtjevi za objavljivanje izvješća o trgovanju za račun investicijskih društava
Članak 292.b

(1) Burza je dužna uspostaviti odgovarajuće politike i mehanizme za objavu podataka propisanih člancima 20. i 21. Uredbe (EU) br. 600/2014 što je tehnički moguće bliže stvarnom vremenu, pod razumnim tržišnim uvjetima koji su pojašnjeni u poglavlju VI. Uredbe (EU) br. 2017/565.

(2) Podaci iz stavka 1. ovoga članka bit će besplatno dostupni 15 minuta nakon što ih je burza objavila.

(3) Burza je dužna distribuirati podatke iz stavka 1. ovoga članka učinkovito i dosljedno na način koji osigurava brz pristup podacima na nediskriminirajućoj osnovi i u formatu koji olakšava konsolidiranje podataka sa sličnim podacima iz drugih izvora.

(4) Podaci iz stavka 1. ovoga članka moraju uključiti minimalno sljedeće pojedinosti:

- identifikator financijskog instrumenta
- cijenu po kojoj je sklopljena transakcija
- volumen transakcije
- vrijeme transakcije
- vrijeme prijave transakcije
- oznaku cijene transakcije

- oznaku za mjesto trgovanja na kojem je transakcija izvršena ili ako je transakcija izvršena putem sistematskog internalizatora oznaka „SI“ ili inače oznaka „OTC“ i
- ako je primjenjivo, pokazatelj da su se na transakciju primjenjivali posebni uvjeti.

(5) Burza je dužna:

1. uspostaviti i održavati djelotvorne administrativne mjere za sprječavanje sukoba interesa sa svojim klijentima
2. imati dobre sigurnosne mehanizme za:
 - garanciju sigurnosti prijenosa podataka
 - svođenje rizika netočnosti podataka i neovlaštenog pristupa na najmanju moguću mjeru i
 - sprječavanje odavanja („*curenja*“) podataka prije objave
3. raspolagati odgovarajućim resursima i imati uspostavljene sigurnosne sustave kako bi neprekidno obavljala i održavala svoje usluge
4. imati uspostavljene sustave koji učinkovito:
 - provjeravaju jesu li izvještaji o trgovanju potpuni
 - utvrđuju propuste i očite pogreške i
 - zahtijevaju ponovnu dostavu točnih i potpunih izvještaja.

(6) Burza je dužna postupati na nediskriminirajući način sa svim prikupljenim podacima te uspostaviti i održavati odgovarajuće mehanizme koji osiguravaju da su usluge objavljivanja izvješća o trgovanju za račun investicijskih društava razdvojene od ostalih poslovnih funkcija.

(7) Formati i standardi koji olakšavaju konsolidiranje podataka te ostali zahtjevi iz ovoga članka detaljnije su propisani poglavljima II. i III. Delegirane Uredbe Komisije (EU) 2017/571 od 2. lipnja 2016. o dopuni Direktive 2014/65/EU Europskog Parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za izdavanje odobrenja za rad, organizacijske zahtjeve i objavljivanje transakcija za pružatelje usluga dostave podataka (dalje u tekstu: Uredba (EU) br. 2017/571).“.

Članak 4.

Iza članka 296. dodaje se članak 296.a koji glasi:

„Članak 296.a

(1) Zahtjev za izdavanje odobrenja za obavljanje djelatnosti iz članka 281. stavka 1. točka 4. ovoga Zakona podnosi se na obrascu i u obliku propisanom Provedbenom Uredbom Komisije (EU) 2017/1110 od 22. lipnja 2017. o provedbenim tehničkim standardima za standardne obrasce, predloške i postupke za izdavanje odobrenja za rad pružateljima usluga dostave podataka i povezane obavijesti u skladu s Direktivom 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća o tržištu financijskih instrumenata.

(2) Zahtjevu iz stavka 1. ovoga članka moraju biti priloženi svi podaci propisani Uredbom (EU) br. 2017/571, koji su Agenciji potrebni za odlučivanje o tome jesu li ustrojeni svi mehanizmi koji osiguravaju da će svi propisani uvjeti biti ispunjeni.“.

Članak 5.

Iza članka 297. dodaje se članak 297.a koji glasi:

„Članak 297.a

(1) Agencija će rješenjem izdati burzi odobrenje za obavljanje djelatnosti iz članka 281. stavka 1. točka 4. ovoga Zakona ako iz zahtjeva i podataka iz članka 296.a ovoga Zakona proizlazi da su

ustrojeni mehanizmi koji osiguravaju da će biti ispunjeni svi uvjeti koji se odnose na organizacijske uvjete kako je propisano člankom 292.b ovoga Zakona i Uredbom (EU) br. 2017/571.

(2) Agencija o svakom rješenju iz stavka 1. ovoga članka obavještava ESMA-u.“

Članak 6.

Članak 501.a mijenja se i glasi:

„(1) Pokretanje stečaja, sanacije ili postupka likvidacije, kao i poduzimanje drugih pravnih mjera protiv sudionika u sustavu poravnanja i/ili namire ili protiv drugih pravnih osoba koje transakcije sklapaju:

a) na uređenom tržištu

b) na MTP-u

c) izvan uređenog tržišta ili MTP-a, ako, u skladu sa zakonom ili uredbama Europske unije, takve transakcije podliježu obvezi poravnanja posredstvom operatera sustava poravnanja,

kada su posljedice takvih postupaka ili mjera suspenzija ili prestanak ispunjavanja obveza od strane navedenih sudionika ili navedenih drugih pravnih osoba, ili ograničenje njihove sposobnosti slobodnog raspolaganja imovinom, uključujući i privremene zabrane iz ovoga Zakona i posebnog zakona kojim se uređuje osnivanje i poslovanje kreditnih institucija koje se primjenjuju kod otvaranja postupka zbog insolventnosti nad kreditnom institucijom, takvi postupci ili mjere neće proizvoditi pravne učinke prema novčanim sredstvima koja se nalaze na posebnim namjenskim novčanim računima otvorenim kod upravitelja platnog sustava, čak i ako je takav postupak ili likvidacija pokrenuta ili čak i ako su druge pravne mjere poduzete prije nego što se izvrši namirenje transakcije.

(2) Namjenski novčani računi otvoreni kod upravitelja platnog sustava iz stavka 1. ovoga članka se otvaraju isključivo ako su uređeni uzajamno usklađenim pravilima rada platnog sustava i sustava za namiru financijskih instrumenata, u smislu zakona koji uređuje konačnost namire u platnim sustavima i sustavima za namiru financijskih instrumenata. Sredstva na namjenskim novčanim računima se mogu iskoristiti isključivo za izvršenje platnih transakcija povezanih s obvezom poravnanja naloga koji su prihvaćeni u sustav za namiru financijskih instrumenata.

(3) Pokretanje stečaja, sanacije ili postupka likvidacije nad subjektima iz stavka 1. ovoga članka, kao i poduzimanje drugih pravnih mjera, kada su posljedice takvih postupaka ili mjera suspenzija ili prestanak ispunjavanja obveza od strane subjekata iz stavka 1. ovoga članka, ili ograničenje njihove sposobnosti slobodnog raspolaganja imovinom, uključujući i privremene zabrane iz ovoga Zakona i posebnog zakona kojim se uređuje osnivanje i poslovanje kreditnih institucija koje se primjenjuju kod otvaranja postupka zbog insolventnosti nad kreditnom institucijom, nemaju pravne učinke prema primatelju financijskog osiguranja u smislu posebnog zakona kojim se uređuje financijsko osiguranje, u odnosu na instrument financijskog osiguranja koji je od strane sudionika u sustavu poravnanja i/ili namire ili drugih pravnih osoba koje transakcije sklapaju:

a) na uređenom tržištu

b) na MTP-u

c) izvan uređenog tržišta ili MTP-a, ako, u skladu sa zakonom ili uredbama Europske unije, takve transakcije podliježu obvezi poravnanja posredstvom operatera sustava poravnanja,

prenesen na drugog sudionika ili operatera sustava poravnanja (primatelja financijskog osiguranja) ili nad kojim je u korist drugog sudionika ili operatera sustava poravnanja zasnovano posebno

založno pravo u smislu posebnog zakona kojim je uređeno financijsko osiguranje, pod uvjetima utvrđenim u pravilima operatera sustava poravnanja.

(4) Pravne posljedice koje proizlaze iz prihvata naloga u sustavu poravnanja, kao i rezultat obračuna (eng. nettinga), bit će pravno provedive i obvezatne za treće strane ako je nalog unesen u sustav poravnanja prije proglašenja pokretanja stečaja, sanacije ili postupka likvidacije subjekata iz stavka 1. ovog članka. Pojam treće strane iz ovog stavka ne odnosi se na Hrvatsku narodnu banku.

(5) Zaštita izvršenja naloga iz stavka 4. ovoga članka ne primjenjuje se na naloge koji su prihvaćeni u sustav poravnanja, ali su naknadno otkazani sukladno pravilima sustava poravnanja.“.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 7.

Danom stupanja na snagu ove Uredbe prestaje važiti Uredba o izmjeni zakona o tržištu kapitala (Narodne novine, broj 123/16).

Članak 8.

Ova Uredba objavit će se u Narodnim novinama, a stupa na snagu 1. siječnja 2018. godine.

KLASA:
URBROJ:

Zagreb, ____ . prosinca 2017.

PREDSJEDNIK

mr.sc. Andrej Plenković

OBRAZLOŽENJE UZ PRIJEDLOG UREDBE O IZMJENI I DOPUNAMA ZAKONA O TRŽIŠTU KAPITALA

Temeljem Zakona o ovlasti Vlade Republike Hrvatske da uredbama uređuje pojedina pitanja iz djelokruga Hrvatskog sabora (Narodne novine, broj 121/17) Vlada Republike Hrvatske uredbama uređuje pitanja tekuće gospodarske politike iz djelokruga Hrvatskog sabora, osim onih pitanja koja prema Ustavu Republike Hrvatske može uređivati samo Hrvatski sabor. Stoga je od iznimne važnosti donošenje ove Uredbe kako do donošenja novoga Zakona o tržištu kapitala ne bi nastali poremećaji na tržištu kapitala, odnosno kako bi se omogućilo nesmetano funkcioniranje tržišta kapitala koje uključuje i objavljivanje izvješća o trgovanju za račun investicijskih društava, a koja predstavljaju pitanja tekuće gospodarske politike. Za objavljivanje izvješća o trgovanju za račun investicijskih društava potrebno je ishoditi odobrenje Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga (dalje u tekstu: Agencija) te uspostaviti odgovarajuće politike i mehanizme za objavu podataka propisanih Uredbom (EU) br. 600/2014. Naime, investicijska društva izvješća o trgovanju morat će nakon stupanja na snagu Uredbe (EU) br. 600/2014, odnosno nakon 3. siječnja 2018. godine dostavljati ovlaštenom sustavu objavljivanja (eng. *approved publication arrangement - APA*). Ako se ne stvori pravna osnova za licenciranje Zagrebačke burze za navedenu djelatnost, investicijska društva iz Republike Hrvatske takve podatke temeljem izravno primjenjive Uredbe (EU) br. 600/2014, morat će dostavljati putem licencirane burze iz neke druge članice EU, a ne preko Zagrebačke burze.

Naime, područje tržišta kapitala u Republici Hrvatskoj uređeno je Zakonom o tržištu kapitala (Narodne novine, br. 88/2008, 146/2008, 74/2009, 54/2013, 159/2013, 18/2015, 110/2015 i 123/2016; u daljnjem tekstu: Zakon) koji je donesen 28. srpnja 2008. godine, a stupio je na snagu 1. siječnja 2009. godine. Njegovim donošenjem stvoreni su ključni preduvjeti za integraciju hrvatskog financijskog tržišta u jedinstveno tržište država članica Europske unije.

Odredbama Zakona uređeno je područje poslovanja osoba ovlaštenih za obavljanje poslova s financijskim instrumentima, uvjeti za organizirano trgovanje financijskim instrumentima, postupak izdavanja vrijednosnih papira javnom ponudom, zaštita ulagatelja i nositelja prava iz vrijednosnih papira, uređeni su nematerijalizirani vrijednosni papiri te ustrojstvo i ovlaštenja središnjeg klirinško depozitarnog društva i burze, uređena su prava i obveze sudionika na tržištu kapitala, postupak nadzora od strane Agencije te suradnja nadležnih tijela.

Zakon se do sada mijenjao sedam puta prvenstveno u svrhu daljnjeg usklađivanja s pravnom stečevinom Europske unije (koja je u području tržišta kapitala vrlo dinamična i podložna promjenama), odnosno stvaranja preduvjeta za potpunu integraciju financijskog tržišta Republike Hrvatske u jedinstveno tržište država članica Europske unije. Pristupanjem punopravnom članstvu Europske unije, stupile su na snagu odredbe kojima je omogućena liberalizacija tržišta kapitala i prekogranična suradnja.

Zbog potrebe za daljnjim usklađivanjem hrvatskog regulatornog okvira tržišta kapitala s propisima Europske unije iz predmetnog područja, a kako bi se zbog brojnih prethodnih izmjena Zakona izbjegla njegova nepreglednost, pristupilo se izradi novoga Zakona o tržištu kapitala

Nacrtom prijedloga zakona o tržištu kapitala u hrvatsko zakonodavstvo prenose se dvije direktive (*Direktiva 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištu financijskih instrumenata i izmjeni Direktive 2002/92/EZ i Direktive 2011/61/EU - tzv. Direktiva MiFID II i Direktiva (EU) 2016/1034 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. lipnja 2016. o izmjeni Direktive 2014/65/EU o tržištu financijskih instrumenata – tzv. Quick fix direktiva*) te se omogućuje potpuna provedba šest uredbi Europske unije. Na taj način, omogućuje se unaprjeđenje postojećeg sustava i potpuno usklađenje s trenutno važećim regulatornim okvirom u Europskoj uniji. Također, Nacrt

prijedloga zakona o tržištu kapitala donosi i daljnje unaprjeđenje pojedinih područja koja su ranije usklađena s propisima Europske unije.

O Nacrtu prijedloga zakona o tržištu kapitala provedeno je javno savjetovanje od 8. studenoga do 8. prosinca 2017. godine na portalu E-savjetovanja u cilju prikupljanja mišljenja i komentara zainteresirane javnosti, a u tijeku je i prikupljanje mišljenja nadležnih tijela na Nacrt prijedloga zakona o tržištu kapitala. Po završetku obiju radnji te nakon dorade predmetnog Nacrta, isti će biti upućen u proceduru Vlade Republike Hrvatske, a donošenje u Hrvatskom saboru, nakon redovnog zakonodavnog postupka donošenja (I. i II. čitanje), očekuje se u I. kvartalu 2018. godine.

Uzimajući u obzir predviđeni rok donošenja novog Zakona o tržištu kapitala, a kako bi se osigurala neophodna primjena određenih odredbi Uredbe (EU) br. 600/2014 (tzv. Uredba MiFIR) te odredbe u svezi uspostava interoperabilnosti između sustava poravnanja i namire financijskih instrumenata i platnog sustava predlažu se izmjene i dopune važećeg Zakona o tržištu kapitala i to kako slijedi:

1. Prijenos odredbi u svezi ovlaštenog sustava objavljivanja (članci 1.-5.)

Odredbe u svezi ovlaštenog sustava objavljivanja privremenog su karaktera, do donošenja novoga Zakona o tržištu kapitala, te omogućuju nastavak obavljanja djelatnosti koje burza već obavlja temeljem članka 281. i članka 431.a važećeg Zakona o tržištu kapitala, a kako ne bi došlo do prekida kontinuiteta u poslovanju. Naime, Uredba (EU) br. 600/2014 (MiFIR) će stupiti na snagu 3. siječnja 2018. godine, a do tada novi Zakon o tržištu kapitala neće biti usvojen, stoga se predlaže ovom Uredbom u najnužnijem dijelu urediti APA-u.

Jedan od zahtjeva MIFID II i MiFIR jest i obveza investicijskih društava koja za vlastiti račun ili račun klijenata sklapaju transakcije s financijskim instrumentima kojima se trguje na mjestu trgovanja da objavljuju volumen i cijenu tih transakcija kao i vrijeme kada su sklopljene. Informacije se objavljuju ovlaštenim sustavom objavljivanja.

Dakle, riječ je o obvezi prijave transakcija sklopljenih izvan mjesta trgovanja (tzv. OTC transakcije) s financijskim instrumentima kojima se trguje na mjestu trgovanja (uređeno tržište i MTP), a odnosi se na dionice, potvrde o deponiranim vrijednosnim papirima, fondove čijim se udjelima trguje na burzi, certifikate i slične financijske instrumente te obveznice, strukturirane financijske proizvode, emisijske jedinice i izvedenice.

Ovlašteni sustava objavljivanja ima za cilj poboljšati kvalitetu informacija o transparentnosti trgovanja koje se objavljuju izvan mjesta izvršenja (OTC) i znatno doprinijeti osiguranju da se oni objavljuju na način koji će olakšati njihovo objedinjavanje s drugim podacima.

Zagrebačka burza, nakon stupanja na snagu ove Uredbe, moći će pokrenuti postupak dobivanja odobrenja za stjecanje statusa pružatelja ove usluge.

2. Uspostava interoperabilnosti između sustava poravnanja i namire financijskih instrumenata i platnog sustava (članak 6.)

Radna skupina, koju je osnovao ministar financija, a koju su činili predstavnici Hrvatske narodne banke, Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga, Središnjeg klirinškog depozitarnog društva i Ministarstva financija izradila je prijedlog članka 501.a čiji krajnji cilj je interoperabilnost između sustava poravnanja i namire financijskih instrumenata, kojim upravlja Središnje klirinško depozitarno društvo d.d. i Hrvatskog sustava velikih plaćanja kojim upravlja Hrvatska narodna banka.

Ovom Uredbom predviđeno je da pokretanje stečaja, sanacije ili postupka likvidacije, kao i

poduzimanje drugih pravnih mjera protiv sudionika u sustavu poravnanja i/ili namire ili protiv drugih pravnih osoba koje transakcije sklapaju na uređenom tržištu, na MTP-u ili izvan uređenog tržišta ili MTP-a, ako, u skladu sa zakonom ili uredbama Europske unije, takve transakcije podliježu obvezi poravnanja posredstvom operatera sustava poravnanja, kada su posljedice takvih postupaka ili mjera suspenzija ili prestanak ispunjavanja obveza od strane navedenih sudionika ili navedenih drugih pravnih osoba, ili ograničenje njihove sposobnosti slobodnog raspolaganja imovinom, uključujući i privremene zabrane iz Zakona o tržištu kapitala i posebnog zakona kojim se uređuje osnivanje i poslovanje kreditnih institucija koje se primjenjuju kod otvaranja postupka zbog insolventnosti nad kreditnom institucijom, takvi postupci ili mjere neće proizvoditi pravne učinke prema novčanim sredstvima koja se nalaze na posebnim namjenskim novčanim računima otvorenim kod upravitelja platnog sustava, čak i ako je takav postupak ili likvidacija pokrenuta ili čak i ako su druge pravne mjere poduzete prije nego što se izvrši namirenje transakcije.

Bitno je istaknuti da namjenski novčani računi otvoreni kod upravitelja platnog sustava otvaraju se isključivo ako su uređeni uzajamno usklađenim pravilima rada platnog sustava i sustava za namiru financijskih instrumenata, u smislu zakona koji uređuje konačnost namire u platnim sustavima i sustavima za namiru financijskih instrumenata. Sredstva na namjenskim novčanim računima se mogu iskoristiti isključivo za izvršenje platnih transakcija povezanih s obvezom poravnanja naloga koji su prihvaćeni u sustav za namiru financijskih instrumenata.

Dakle, preduvjet za uspostavu interoperabilnosti između sustava poravnanja i namire financijskih instrumenata i platnog sustava jest usklađivanje pravila rada platnog sustava i sustava za namiru financijskih instrumenata nakon kojeg trenutka će biti moguće otvoriti posebne namjenske novčane račune kod upravitelja platnog sustava.

ODREDBE VAŽEĆEGA ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU

Prijenos propisa Europske unije

Članak 2.

(1) Ovim se Zakonom u pravni sustav Republike Hrvatske prenose sljedeće direktive:

1. Direktiva Vijeća 89/117/EEZ od 13. veljače 1989. o obvezama podružnica kreditnih institucija i financijskih institucija sa sjedištem izvan države članice, koje su osnovane u državi članici, u svezi objave godišnjih računovodstvenih podataka (u daljnjem tekstu: Direktiva 89/117/EEZ),
2. Direktiva 97/9/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 3. ožujka 1997. o sustavima zaštite ulagatelja (u daljnjem tekstu: Direktiva 97/9/EZ),
3. Direktiva 2001/34/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 28. svibnja 2001. o uvrštenju vrijednosnih papira na službenu kotaciju burze te o informacijama koje moraju biti objavljene o ovim vrijednosnim papirima (u daljnjem tekstu: Direktiva 2001/34/EZ),
4. Direktiva 2003/6/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2003. o nezakonitoj kupoprodaji dionica i manipuliranju tržištem (zlouporaba tržišta) (u daljnjem tekstu: Direktiva 2003/6/EZ),
5. Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća broj 2003/71/EZ od 4. studenoga 2003. o prospektu koji će se objaviti nakon što se vrijednosni papiri javno ponude ili prihvate za trgovanje te kojom se izmjenjuje i dopunjuje Direktiva 2001/34/EZ (u daljnjem tekstu: Direktiva 2003/71/EZ),
6. Direktiva Komisije 2003/124/EZ od 22. prosinca 2003. o provedbi Direktive 2003/6/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu definicije i javnog objavljivanja povlaštenih informacija i definicije manipuliranja tržištem (u daljnjem tekstu: Direktiva 2003/124/EZ),
7. Direktiva Komisije 2003/125/EZ od 22. prosinca 2003. o provedbi Direktive 2003/6/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu fer prikaza preporuka za ulaganje i objavljivanja sukoba interesa (u daljnjem tekstu: Direktiva 2003/125/EZ),
8. Direktiva 2004/39/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o tržištima financijskih instrumenata kojom se izmjenjuju i dopunjuju Direktiva Vijeća 85/611/EEZ i 93/6/EEZ i Direktiva 2000/12/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća te ukida Direktiva Vijeća 93/22/EEZ (u daljnjem tekstu: Direktiva 2004/39/EZ),
9. Direktiva Komisije 2004/72/EZ od 29. travnja 2004. o provedbi Direktive 2003/6/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća u pogledu prihvaćenih tržišnih praksa, definicije povlaštene informacije u odnosu na izvedenice na robu, izrade popisa upućenih osoba, obavještanja o transakcijama upravitelja i obavještanja o sumnjivim transakcijama (u daljnjem tekstu: Direktiva 2004/72/EZ),
10. Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća broj 2004/109/EZ od 15. prosinca 2004. O usklađivanju zahtjeva za transparentnošću u svezi podataka o izdavateljima čiji su vrijednosni papiri uvršteni u trgovanje na uređenom tržištu kojom se mijenja i dopunjuje Direktiva 2001/34/EZ (u daljnjem tekstu: Direktiva 2004/109/EZ),
11. Direktiva 2006/73/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 10. kolovoza 2006. o provedbi Direktive 2004/39/EC Europskog parlamenta i Vijeća koja se odnosi na organizacijske zahtjeve i uvjete poslovanja investicijskih društava i definiranje pojmova u svezi te Direktive (u daljnjem tekstu: Direktiva 2006/73/EZ),
12. Direktiva Komisije 2007/14/EZ od 8. ožujka 2007. kojom se propisuju detaljna pravila za provedbu određenih odredbi Direktive 2004/109/EZ o usklađivanju zahtjeva za transparentnošću u vezi informacija o izdavateljima čiji su vrijednosni papiri uvršteni za trgovanje na uređenom tržištu (u daljnjem tekstu: Direktiva 2007/14/EZ),
13. Direktiva 2007/44/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 5. rujna 2007. kojom se mijenja Direktiva Vijeća 92/49/EEZ i Direktive 2002/83/EZ, 2004/39/EZ, 2005/68/EZ i 2006/48/EZ u svezi postupaka i kriterija za prudencijalnu procjenu stjecanja ili povećanja udjela u financijskom sektoru (u daljnjem tekstu: Direktiva 2007/44/EZ),
14. Direktiva 2010/73/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o izmjeni Direktive 2003/71/EZ o prospektu koji je potrebno objaviti prilikom javne ponude vrijednosnih papira ili prilikom uvrštenja u trgovanje i o izmjeni Direktive 2004/109/EZ o usklađivanju zahtjeva

za transparentnošću u vezi s podacima o izdavateljima čiji su vrijednosni papiri uvršteni za trgovanje na uređenom tržištu (SL, L 327, 11. 12. 2010.),

15. Direktiva 2010/78/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. kojom se mijenjaju i dopunjuju Direktive 98/26/EZ, 2002/87/EZ, 2003/6/EZ, 2003/41/EZ, 2003/71/EZ, 2004/39/EZ, 2004/109/EZ, 2005/60/EZ, 2006/48/EZ, 2006/49/EZ i 2009/65/EZ u pogledu ovlasti Europskog nadzornog tijela (Europskog tijela za nadzor banaka), Europskog nadzornog tijela (Europskog tijela za nadzor osiguranja i strukovnih mirovina) i Europskog nadzornog tijela (Europskog tijela za nadzor vrijednosnih papira i tržišta) tzv. Omnibus I (SL, L 331, 15. 12. 2010.),

16. Direktiva 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o pristupanju djelatnosti kreditnih institucija i bonitetnom nadzoru nad kreditnim institucijama i investicijskim društvima, izmjeni Direktive 2002/87/EZ te stavljanju izvan snage direktiva 2006/48/EZ i 2006/49/EZ (Tekst značajan za EGP) (SL L 176, 12. 6. 2014.),

17. Direktiva 2011/89/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. studenoga 2011. o izmjeni direktiva 98/78/EZ, 2002/87/EZ, 2006/48/EZ i 2009/138/EZ u odnosu na dodatni nadzor financijskih subjekata u financijskom konglomeratu (Tekst značajan za EGP) (SL L 326, 8. 12. 2011.),

18. Direktiva 2014/59/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o uspostavi okvira za oporavak i sanaciju kreditnih institucija i investicijskih društava te o izmjeni Direktive Vijeća 82/891/EEZ i direktiva 2001/24/EZ, 2002/47/EZ, 2004/25/EZ, 2005/56/EZ, 2007/36/EZ, 2011/35/EU, 2012/30/EU i 2013/36/EU te uredbi (EU) br. 1093/2010 i (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća (Tekst značajan za EGP) (SL L 173, 12. 6. 2014.) i

19. Direktiva 2014/51/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o izmjeni direktiva 2003/71/EZ i 2009/138/EZ te uredbi (EZ) br. 1060/2009, (EU) br. 1094/2010 i (EU) br. 1095/2010 u pogledu ovlasti Europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje) i Europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala) (SL L 153, 22. 5. 2014.) (u daljnjem tekstu: Direktiva 2014/51/EU),

20. Direktiva 2013/50/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2013. o izmjenama Direktive 2004/109/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o usklađivanju zahtjeva za transparentnošću u vezi s informacijama o izdavateljima čiji su vrijednosni papiri uvršteni za trgovanje na uređenom tržištu, Direktive 2003/71/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o prospektu koji je potrebno objaviti prilikom javne ponude vrijednosnih papira ili prilikom uvrštavanja u trgovanje i Direktive Komisije 2007/14/EZ o utvrđivanju detaljnih pravila za provedbu određenih odredbi Direktive 2004/109/EZ (u daljnjem tekstu: Direktiva 2013/50/EU).

(2) Ovim se Zakonom detaljnije uređuje provođenje sljedećih uredbi Europske unije:

1. Uredba Komisije (EZ-a) broj 2273/2003 od 22. prosinca 2003. o provedbi Direktive 2003/6/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu izuzeća za programe otkupa i stabilizacije financijskih instrumenata (u daljnjem tekstu: Uredba Komisije (EZ-a) broj 2273/2003),

2. Uredba Komisije (EZ-a) broj 809/2004 od 29. travnja 2004. o provedbi Direktive 2003/71/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu informacija koje sadrže prospekti i o njihovom obliku, uključivanju informacija upućivanjem i objavljivanju takvih prospekata i raspisivanju oglasa (u daljnjem tekstu: Uredba Komisije (EZ-a) broj 809/2004),

3. Uredba Komisije (EZ-a) broj 1287/2006 od 10. kolovoza 2006. kojom se provodi Direktiva 2004/39/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u svezi obveze vođenja evidencija investicijskih društava, izvještavanjem o transakcijama, transparentnošću tržišta, uvrštavanjem financijskih instrumenata u trgovanje i pojmovima određenim u smislu spomenute Direktive (u daljnjem tekstu: Uredba Komisije (EZ-a) broj 1287/2006).

4. Uredba (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 176/1, 27. 6. 2013.) – u daljnjem tekstu: Uredba (EU) br. 575/2013.

5. Uredba (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o OTC izvedenicama, središnjoj drugoj ugovornoj strani i trgovinskom depozitoriju (SL L 201, 27. 7. 2012.).

(3) Agencija je nadležna za provedbu i nadzor primjene uredbi Europske unije iz stavka 2. ovoga

članka te je ovlaštena donositi provedbene propise radi provedbe uredbi Europske unije iz stavka 2. ovoga članka, provedbenih i regulatornih tehničkih standarda, usklađivanja sa smjernicama i preporukama koje su izdale ESMA i EBA.

DJELATNOSTI BURZE

Članak 281.

(1) Burza može, na temelju odobrenja Agencije za rad, obavljati sljedeće djelatnosti:

1. upravljanje uređenim tržištem,
2. prikupljanje, obrada i objavljivanje podataka iz članka 113., 114. i 341.a ovoga Zakona,
3. vođenje službenog registra propisanih informacija.

(2) Burza može, na temelju posebnog odobrenja iz članka 122. ovog Zakona, uz djelatnost iz stavka 1. točke 1. ovog članka, obavljati i poslove upravljanja MTP-om, pod uvjetima i na način propisan odredbama članka 119. do 135. ovog Zakona.

(3) Burza može, uz djelatnost iz stavka 1. točke 1. ovog članka, bez posebnog odobrenja, obavljati i sljedeće djelatnosti:

1. razvoj, održavanje i raspolaganje računalnim programima za obavljanje poslova iz stavaka 1. do 3. ovog članka,
2. usluge organizacije i provedbe izobrazbe namijenjene sudionicima tržišta kapitala,
3. izdavačke djelatnosti u svezi s uslugama iz točke 2. ovoga stavka.

(4) Burza obavlja druge djelatnosti, osim onih iz stavka 1. do 3. ovog članka, samo uz prethodno odobrenje Agencije.

(5) Samo burza smije obavljati poslove iz točke 1. stavka 1. ovog članka.

Upravljanje rizicima

Članak 292.a

(1) Upravljanje rizicima obuhvaća utvrđivanje, mjerenje ili ocjenjivanje, upravljanje i kontroliranje rizika, uključujući i obavještanje odgovornih osoba o rizicima kojima je burza izložena ili bi mogla biti izložena pri obavljanju svojih poslova.

(2) Burza je dužna uspostaviti sveobuhvatan i učinkovit sustav upravljanja rizicima u skladu s vrstom, opsegom i složenosti svoga poslovanja, koji mora uključivati najmanje:

1. strategije, politike, postupke i mjere upravljanja rizicima,
2. tehnike mjerenja rizika,
3. podjelu odgovornosti u svezi s upravljanjem rizicima.

(3) Burza je dužna propisati, primjenjivati, dokumentirati i redovito ažurirati odgovarajuće, učinkovite i sveobuhvatne strategije i politike upravljanja rizicima u svrhu utvrđivanja rizika povezanih s poslovanjem, poslovnim procesima i sustavima kojima upravlja, doprinose tih pojedinih rizika cjelokupnom profilu rizičnosti burze i utvrđivati prihvatljiv stupnja rizika.

(4) Burza je dužna, na osnovu strategija i politika upravljanja rizicima i utvrđenog prihvatljivog stupnja rizika, donijeti učinkovite postupke, tehnike mjerenja rizika i mjere upravljanja rizicima.

(5) Burza je dužna uspostaviti, provoditi te redovito ažurirati, procjenjivati i nadzirati primjerene politike i postupke, čiji je cilj otkrivanje svakog rizika neusklađenosti s relevantnim propisima, kao i povezanih rizika te uspostaviti primjerene mjere i postupke u cilju smanjivanja takvih rizika.

(6) Burza je dužna nadzirati, ocjenjivati, preispitivati i ažurirati primjerenost, sveobuhvatnost i učinkovitost donesenih strategija, politika, postupaka upravljanja rizicima i tehnika mjerenja rizika, te primjerenost i učinkovitost predviđenih mjera u svrhu otklanjanja mogućih nedostataka u strategijama, politikama i postupcima upravljanja rizicima, uključujući i propuste zaposlenika, osoba na koje je izdvojila poslovne procese te članova uprave i nadzornog odbora burze.

(7) Uspostavljenu strategiju i politike upravljanja rizicima burza je dužna na zahtjev Agencije iste dostaviti bez odgode.

(8) Uprava burze sudjeluje u procesu upravljanja rizicima i odgovorna je za isti, a svi zaposlenici burze moraju sudjelovati u provođenju sustava upravljanja rizicima.

(9) U svrhu osiguranja urednog poslovanja burza je dužna raspolagati dovoljnim financijskim sredstvima, ovisno o vrsti i opsegu poslova koje obavlja, kao i opsegu i strukturi rizika koji proizlaze iz njegovoga poslovanja.

(10) U slučaju ozbiljnog ugrožavanja sustava upravljanja rizicima, burza je dužna o tome bez odgode obavijestiti Agenciju.

Izdavanje odobrenja za rad burzi Članak 296.

(1) Zahtjev za izdavanje odobrenja za obavljanje djelatnosti iz članka 281. stavka. 1. ovog Zakona podnose osnivači burze.

(2) Zahtjev za izdavanje odobrenja za rad za obavljanje djelatnosti iz članka 281. stavka. 1. Ovoga Zakona, može zatražiti i već osnovano dioničko društvo odnosno Europsko društvo – Societas Europea sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, pri čemu zahtjev za izdavanje odobrenja za rad podnosi uprava društva.

(3) Društvo iz stavka 2. ovoga članka mora dobiti odobrenje za rad prije upisa promjene djelatnosti društva u sudski registar.

(4) U zahtjevu za izdavanje odobrenja iz stavka 1. i 2. ovog članka mora biti naznačeno koje djelatnosti iz članka 281. stavka 1. ovog Zakona burza namjerava obavljati te vrste financijskih instrumenata koji se namjeravaju trgovati na uređenom tržištu.

(5) Zahtjevu za izdavanje odobrenja iz stavka 1. i 2. ovog članka mora biti priložen opis trgovinskog sustava iz kojeg je vidljivo da isti udovoljava odredbama ovog Zakona i propisima donesenim na temelju Zakona, posebno u odnosu na financijske instrumente kojima će se trgovati na uređenom tržištu, vrste trgovanja kao i planirani volumen trgovanja.

(6) Sadržaj zahtjeva za izdavanje odobrenja za rad i proširenja odobrenja za rad, potrebnu dokumentaciju koja se prilaže zahtjevu, kao i sadržaj te dokumentacije, Agencija propisuje pravilnikom.

Odlučivanje Agencije o zahtjevu za izdavanje odobrenja za rad Članak 297.

(1) Agencija može istovremeno odlučivati o:

1. zahtjevu burze za izdavanje odobrenja za obavljanje djelatnosti iz članka 281. stavka 1. ovog Zakona,

2. zahtjevu namjeravanih stjecatelja kvalificiranih udjela burze, za izdavanje odobrenja za stjecanje kvalificiranih udjela burze,

3. zahtjevu kandidata za članove uprave burze.

(2) Agencija će burzi izdati odobrenje za obavljanje djelatnosti iz članka 281. stavka 1. ovog Zakona, ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

1. ako je ustrojena u skladu sa člankom 284. ovog Zakona,

2. ako temeljni kapital zadovoljava uvjete iz članka 285. ovog Zakona,

3. ako su ispunjeni uvjeti iz članka 289. ovog Zakona,

4. ako članovi uprave i nadzornog odbora ispunjavaju uvjete iz članka 286. ovog Zakona,

5. ako ispunjava obveze iz članka 292. i 292.a ovog Zakona,

6. burza dostavi opis trgovinskog sustava u skladu sa člankom 296. stavkom 5. ovog Zakona,

7. ako ispunjava uvjete za vođenje službenog registra informacija propisanih ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovog Zakona, kada zatraži odobrenje za vođenje istog.

- (3) U odobrenju iz stavka 2. ovog članka bit će navedene vrste financijskih instrumenata na koje se odnosi odobrenje za rad.
- (4) Odobrenje za rad izdaje se na neodređeno vrijeme, ne može se prenijeti na drugu osobu i ne vrijedi za pravnog sljednika.
- (5) Burza je dužna trajno ispunjavati uvjete pod kojima je odobrenje izdano.

Članak 501.a

(1) Pokretanje stečaja, sanacije ili postupka likvidacije, kao i poduzimanje drugih pravnih mjera protiv sudionika u sustavu poravnanja i/ili namire ili protiv drugih pravnih osoba koje transakcije sklapaju:

a) na uređenom tržištu;

b) na MTP-u;

c) izvan uređenog tržišta ili MTP-a, ako, u skladu sa zakonom ili uredbama Europske unije, takve transakcije podliježu obvezi poravnanja posredstvom operatera sustava poravnanja, kada su posljedice takvih postupaka ili mjera suspenzija ili prestanak ispunjavanja obveza od strane navedenih sudionika ili navedenih drugih pravnih osoba, ili ograničenje njihove sposobnosti slobodnog raspolaganja imovinom, uključujući i privremene zabrane iz ovoga Zakona i posebnog zakona kojim se uređuje osnivanje i poslovanje kreditnih institucija koje se primjenjuju kod otvaranja postupka zbog insolventnosti nad kreditnom institucijom, takvi postupci ili mjere neće proizvoditi pravne učinke prema sredstvima koja se nalaze na računima depozita, zbirnim računima, računima vrijednosnih papira ili računima za plaćanje tog sudionika ili te pravne osobe koja se koriste za poravnanje transakcija, u mjeri u kojoj su takva sredstva potrebna za provođenje namire transakcija od strane operatera sustava namire, čak i ako je takav postupak ili likvidacija pokrenuta ili čak i ako su druge pravne mjere poduzete prije nego što se izvrši namirenje transakcije.

(2) Pokretanje stečaja, sanacije ili postupka likvidacije nad subjektima iz stavka 1. ovoga članka, kao i poduzimanje drugih pravnih mjera, kada su posljedice takvih postupaka ili mjera suspenzija ili prestanak ispunjavanja obveza od strane subjekata iz stavka 1. ovoga članka, ili ograničenje njihove sposobnosti slobodnog raspolaganja imovinom, uključujući i privremene zabrane iz ovoga Zakona i posebnog zakona kojim se uređuje osnivanje i poslovanje kreditnih institucija koje se primjenjuju kod otvaranja postupka zbog insolventnosti nad kreditnom institucijom, nemaju pravne učinke prema primatelju financijskog osiguranja u smislu posebnog zakona kojim se uređuje financijsko osiguranje, u odnosu na instrument financijskog osiguranja koji je od strane sudionika u sustavu poravnanja i/ili namire ili drugih pravnih osoba koje transakcije sklapaju:

a) na uređenom tržištu;

b) na MTP-u;

c) izvan uređenog tržišta ili MTP-a, ako, u skladu sa zakonom ili uredbama Europske unije, takve transakcije podliježu obvezi poravnanja posredstvom operatera sustava poravnanja, prenesen na drugog sudionika ili operatera sustava poravnanja (primatelja financijskog osiguranja) ili nad kojim je u korist drugog sudionika ili operatera sustava poravnanja zasnovano posebno založno pravo u smislu posebnog zakona kojim je uređeno financijsko osiguranje, pod uvjetima utvrđenim u pravilima operatera sustava poravnanja.

(3) Zaštita izvršenja naloga koji su prihvaćeni u sustav poravnanja u smislu posebnog zakona kojim se uređuje konačnost namire u platnim sustavima i sustavima za namiru financijskih instrumenata iz stavka 1. ovoga članka nastaje od dana prihvaćanja naloga u sustav poravnanja, ako se nalog namiruje u drugom sustavu kao rezultat poravnanja.

(4) Zaštita izvršenja naloga iz stavka 3. ovoga članka ne primjenjuje se na naloge koji su prihvaćeni u sustav poravnanja, ali su naknadno otkazani sukladno pravilima sustava poravnanja.